

בימה לפלפול!! קוראים יומן זהו ואינו בא לפלפול עד להפיכת
עולמות [?] ולא באתי אלא להעמיד דברים על דיוקם.

ואקוה שאי"ה בטח תפרסמו כהנ"ל ובעיקר הנוגע לאמתת הדברים
ולהסרת התרעומות ומחלוקתות [?] ושלום על ישראל.

(7) גנסה גם אנו: הפלפולים היו לא ביומן, כי אם בקובצי ההערות שדנו במקור
להנהגה (או אי הנהגה) זו.

ועוד: גם ביומן עליו מדבר הכותב דידן – גליון מס' 30 – לא נכתב שהדבר
אינו רגיל (כפי שנכתב שם על ההנהגה באמירת "ברוך שאמר") ועל כן לא הוזכר
הדבר אף בדברי הכותב בקובץ אוה"ת!

(8) אנו מצטרפים – מכל הלב – למשאלה זו!

הערה

עוד על מנהגי בית חיינו

• אחד התמימים

תות"ל – 770

/זי/

להמשך למש"כ בגליון הקודם, ב"מקורות" וכו' להנהגת כ"ק אר"ש,
עיי"ש, יש להמשיך:

(א) בפסוד"ז במזמור (קנ) "הללוי" הללו א"ל בקדשו גו", ידוע שכ"ק
אר"ש נוהג לומר "הללוהו בתוף ובמחול", במקום "הללוהו בתוף ומחול"
הנמצא בסידורים ובספרי תהלים הנפוסצים, ורבים וכן שלמים ראו
גם חייהו על נוסח הנ"ל. והנה, בפשטות הרי"ז מובן עפ"י דקדוק,
דהרי בשלמא "נבל וכנור מינים ועוגב" הם סוגי כלי-זמר שמתאים
לאומרים ביחד – כמובן, משא"כ בנדו"ד, הרי "תוף" הוא כלי-זמר,
ו"מחול" הוא ריקודים וכו', ואין ביניהם קשר וכו', וא"כ צ"ל "בתוף
ובמחול" בהוספת בי"ת – בתור דבר נוסף, וכהלשון "יהללו שמו
במחול, בתוף וכנור יזמרו לו" (ומדויק מש"כ "הילול" לגבי "מחול",
ו"זמר" לגבי "תוף וכנור", וד"ל). אמנם מובן הדוחק שבהנ"ל, דהרי

סו"ס לא מצינו כנוסח הנ"ל בשום מקום (לע"ע). ומצאתי בסידור עם דא"ח (במקומות עא, ב) בזה"ל: "וזהו שאמר בתוף ובמחזול אחר כנבל וכנור", ועכ"ז צריך בירור וחיפוש בהנ"ל.

ב) בענין כיסוי הפסים השחורים בטלית (גדול) שנוהג כ"ק אר"ש, וכבר דנו בזה בכ"מ [וראה בקובץ 'הערות וביאורים' גליון ט' אדר והלאה, ואכ"מ, ומש"כ שם הת' ש. ק. שהרי"ז ענין 'פרקטי' וכו' מובן שמופרך הדבר לגמרי, ופרט עפ"י הידוע גודל הדגשה וזהירות שבדבר (כנראה בחוש)], ולענ"ד הסיבה הפשוטה לדבר היא עפ"י הידוע שהפסים השחורים ה"ה זכר לתכלת (ראה בס' ציצית — הלכה למעשה), והרי בזה"ז אין לנו תכלת, כי א"א למוחין דאבא לירד בזמן הגלות (ראה בלקו"ת שלח מה, ד, ובארוכה באג"ק אדמו"ר מוהר"ש (ע' ח"א ע' שנא), ועפ"י"ז ידוע שהג"ה רלוי"צ ז"ל (אביו של — יבלט"א — כ"ק אר"ש) הקפיד שהטלית תהי' כולה לבן (— ראה ב'כפר חב"ד' גליון 400, ושם, מס' רשימות דברים (חיטריק) בהנ"ל). אך מכיון שרבותינו נשיאנו נהגו בפסים שחורים הנ"ל (ראה ב'כפר חב"ד' בגליון הנ"ל אודות הטלית דכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, וכן נהג גם בנו — כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע — אחריו) ע"כ נוהג כ"ק אר"ש לכה"פ לכסותם [ולהעיר ממש"כ בלקו"ש פ' שלח תשמ"ט הערה 68, בהנהגת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע בקשר לציציות הט"ק בחוץ וכו' — שנהג לפעמים כך ולפעמים כך, בכדי לתת מקום לב' הדיעות, ועד"ז בהנ"ל, ובכמה ענינים כיו"ב, ואכ"מ]. ולהעיר ממש"כ כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע באג"ק (ח"א עמוד שנא הנ"ל) ד"גם זאת א"א לומר דמשום זה יפטר ממצות תכלת, דודאי המצוה היא מצוה תמידית וכשיש ביכולתנו לקיימה נראה שאנו צריכים לקיימה", ועפ"י"ז — יש לבאר בדרך אפשר הנהגת רבותינו נשיאנו שלא הקפידו שהטלית תהי' כולה לבנה — כהנהגת רלוי"צ ז"ל כנ"ל, ואדרבא, נהגו בפסים שחורים דוקא, ועצ"ע בכ"ז.

ג) בנוסח הקדושה אחרי קדוש קדוש גו' כתוב בסידורים "חזן — לעומתם משבחים ואומרים", ואח"ז "קו"ח — ברוך כבוד ה' ממקומו. חזן ובדברי קדשך כתוב לאמר וכו'". אמנם ידוע שכ"ק אר"ש נוהג לומר גם מה ששייך להחזן, ולכאורה, טעמא בעי? והנה ממש"כ

בסידורים, עיין להוכיח דהרי"ז שייך רק להחזון, די"ל דהכוונה דמשם אומר החזון בקול ולעצמו (משא"כ "קדוש קדוש" ו"ברוך כבוד" — הגם שג"ז אומר בקול (וכמנהג כ"ק אד"ש, ואכ"מ), מ"מ, הרי"ז ביחד עם הציבור). אך יש להוכיח מלשון אדה"ז בסידורו: אבל נוסח שמוסיפין בשבת אינו מנוסח הקדושה, וא"א אותו במקום שאסור להפסיק, עכ"ל. ואם נאמר דגם הנ"ל "מוסיפים" לא הו"ל להביא ממרחק לחמו מ"הנוסח שמוסיפין בשבת", אמנם הכרח קבע אינו, די"ל — אף שזה דוחק — דל"ד נקיט שבת, אלא שבשבת מוסיפין טפי וכו'. אך יש להוכיח מהנ"ל לאידך גיסא, דמכיון דמובן מדבריו דבשבת מוסיפין וכו', והרי גם בשבת כתוב "חזן" וכו', וע"כ דגם בזה צריך הקהל לאומרו, והכוונה ב"חזן" כנ"ל, דמשם אומרו בקול וכו', וא"כ י"ל כן גם בנוגע לחול (ובעצם הענין, ראה בשו"ע אדה"ז סקכ"ה ס"א ב' הדיעות בדבר "ויש נוהגין כן מטעם הידוע להם . . לומר כל נוסח הקדושה", וכנ"ל, הרי מדברי אדה"ז בסידורו יש לדייק כן).

